

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Director :
GAVRIL POP

Intemeială la 1838 de GHEORGHE BARIȚ

Apare de două ori pe săptămână

Redacția și administrația:
BRAȘOV, STR. REGELE CAROL I
No. 56—58.
Telefon: 2440.

Școala, familia și gazdele

În discuțiile nenumărate, de variate forme și sugestii, care se oferă de mai bine de cinci ani, asupra școlii românești, revine neînterupt ca un motiv fundamental, repetat cu forța unei obsesii, tema datoriei familiei față de copil și a colaborării dintre familie și școală, pentru crearea viitorului cetățean de stoinic. Va trebui să scoatem din discuție școala primară, deoarece aceasta are cu totul alte scopuri decât cea secundară sau decât învățământul superior și pentru încă un motiv, mai însemnat, acela că școala primară e totdeauna în localitatea unde e și familia copilului și legătura dintre instituție și familie se face în mod inevitabil și fără necesitatea niciunei teorii. Rămâne în discuție mai ales școala secundară și universitatea. Elevul și studentul trebuie să fie produsele colaborării între familie și școală. Acesta este idealul. Să vedem însă cum este în realitate.

Aceia care cer o cât mai strânsă colaborare a școlii cu familia, uită un fapt esențial: că cel puțin 50 la sută, sau ca să nu exagerăm 40 la sută, din populația școlilor noastre secundare este de proveniență rurală și că locuiește la orașe fie la gazde, fie la internate. Acești copii, opt sau nouă luni din an n'a niciun contact cu familia lor, decât epistolar și chiar dacă l-ar avea: ce educație, ce pricepere pedagogică se poate aștepta dela o familie țărănească, dela cea mai ideală familie țărănească, presupunând că există?! Copiii aceștia sunt în paza și supravegherea gazdelor. Ce sunt aceste gazde o știu profesorii care, ca subsemnatul, de ani de zile, le vizităm pentru controlul copiilor. Ele sunt familii necăjite care urmăresc crearea de venituri și care pot oferi cel mult o locuință omească, o hrană bună și rareori un control al vieții și activității școlarelor, dar un control pur exterior. Despre o legătură sufletească — fără de care o educație nu poate fi posibilă — între gazde și pensionarii lor, nu poate fi vorba, ci cel mult de o autoritate pe care copilul o va accepta sau nu, după cât prestigiu are gazda sau după câtă frică pot inspira părinții. Dacă există gazde care să-și trateze pensionarii ca pe propriii lor copii — vor fi fiind și asemenea fenomene uluitoare! — ele sunt însă atât de rare, încât problema gazdelor e una dintre cele mai grave și mai importante din câte se pun astăzi pentru școala românească. În majoritatea cazurilor copiii au o libertate excesivă la aceste gazde, fie din nepriceperea, fie din slăbiciunea lor, de care sunt înclinați să abuzeze. Și chiar dacă au o constrângere, pur exterioară, n'au cecece e mai important, grija atență, iubitoare, pornind din interesul părintesc, pentru educația lor.

Ceeace am spus pentru elevii liceelor noastre este valabil pentru 70, dacă nu 80 la sută dintre studenții noștri care, ori ce s'ar zice, măcar în primii doi ani ar mai avea nevoie de control și dragostea părinților și care au o libertate absolută, pe care rareori știu să o folosească înspre cele bune.

Iată dar că cel puțin jumătate dintre elevi nu pot fi controlați și îngrijiți de părinții lor, fiindcă nu-i au lângă ei, și chiar de i-ar avea, aceștia n'ar putea avea nicio influență educativă binefăcătoare. Colaborarea dintre școală și familie devine în acest caz imposibilă. Ea ar fi posibilă numai după ce școala ar putea face educația acelor familii țără-

Solemnitatea decorării și distribuirii ajutoarelor familiilor soldaților căzuți în zilele de 21-23 Ian.

Discursul dlui general Ion Antonescu, Conducătorul Statului

București, 26. (Rador) — Ieri dimineața a avut loc în piața Victoriei în prezența dlui general Antonescu, Conducătorul Statului, a membrilor guvernului, a reprezentanților armatei și a trupelor din Capitală emoționanta solemnitate a decorării ostașilor cari și-au făcut datoria în timpul rebeliunii și a distribuirii ajutoarelor familiilor celor căzuți pentru apărarea ordinii în stat.

Piața Victoriei este gătită de mare sărbătoare. Măndrele drapele ale țării flutură peste capetele ostașilor adunați în careu și peste asistență.

Stemele țării, pe fond roșu, sunt așezate în fața tribunelor. O mare de plumburi verzi, simbolul muncii și al primăverii, umplu piața în jurul unităților militare.

E o zi limpede și curată.

ASISTENȚA

În tribuna Conducătorului Statului se află d. colonel Mardare, reprezentantul casei militare a Majestății Sale Regelui. În tribuna din dreapta I. P. S. Patriarhul Nicodim și membrii guvernului. În tribuna din stânga, delegațiile de ofițeri superiori din Capitală și ofițerii fără trupă.

Deasemenea se află față în față în tribună familiile celor căzuți la datorie și funcționarii dela telefoane care în tristele zile nu au părăsit posturile.

Trupele din garnizoană se află dispuse în careu; în față, ofițerii inferiori ai unităților din Capitală de foști luptători. În fața tribunei Conducătorului Statului se află clerul în frunte cu I. P. S. episcopul Ciopron al armatei.

La ora 10 își face apariția d. general Ion Antonescu, Conducătorul Statului, care este primit de ostași și asistență în urale nesfârșite.

RAPORTUL

D. general Ion Antonescu primește raportul comandantului parăzii, d. general Ștefla.

D. general Ion Antonescu, însoțit de d. general Ion Iacobovici, ministrul Apărării Naționale, general Niculescu, comandantul militar al Capitalei, general Cociu, comandantul pietii, colonel Elefterescu și maior Ionescu Marin, — trece trupa în revistă.

Ofițerii și soldații primesc eu nesfârșite urale pe generalul Antonescu.

După ce sărută evanghelia, Conducătorul Statului trece în tribuna sa.

Muzica militară intonează în acest moment rugăciunea. Tedeumul începe. Slujba este oficiată de soborul de preoți în frunte cu I. P. S. Ciopron, episcopul armatei, răspunsurile fiind date de corul Patriarhiei.

Cuvântarea dlui general Ion Antonescu

OSTAȘI, IUBIȚI FRAȚI INDURERAȚI

Regele și cu Nobila Sa Mamă, Țara și cu Mine, Generalii și Armata, se înclină astăzi cu respect și cu pietate în fața celor cari au murit fără să cumpănească și fără să șoșăiască, pentru Țară și pentru Rege, pentru hotare și pentru ogoare, pentru ordine și pentru liniște, pentru libertate și pentru proprietate.

Regele și Țara, guvernul și cu mine, am ingenunchiat și astăzi pe mormintele lor, fiindcă acei ce mor la datorie sunt și rămân alături de icoanele noastre sfinte, icoanele luminoase ale Patriei.

Cu mâna lui nobilă și mângâietoare, Regele pune astăzi pe fruntea lor înobilă a cununa de lauri pe care nu are dreptul s'o poare decât acela care cade luptând pentru Patrie.

Regele, prin mine, cinstește și răsplătește astăzi pe soldații săi, vă răsplătește pe voi, dragi ostași, cu răsplata vrednicului.

Fii demni și mândri de gestul Regelui și fiți un exemplu.

Iar poporul, întotdeauna recunoscător, răsplătește cu recunoștința lui și ajută astăzi cu dania lui necerută și neimpusă, pe acei frați îndurerați și cerniți, care plâind, prin părinții, prin copii, prin frații, prin soții lor, tributul lor de sânge și suferință pentru salvarea și ridicarea Neamului, au plătit propriul lor tribut.

Primiți, mândre dureri, darul pe care Națiunea vi-l face astăzi, nu ca o răsplată pentru morții voștri, ci ca o înfierare și mustrare veșnică a acelor cari, trăgând în copii, în părinții, în frații și soții voștri, au tras în propria lor familie și Patrie.

Să știți și să nu uitați, să știți toți și să nu uitați nimeni, că Regele răsplătește și Poporul pedepsește.

Regele răsplătește astăzi pe acei ce au căzut eri. Ii răsplătește fiindcă fiind simbol înălțător al datoriei împlinite, au continuat, căzând, dăra largă și luminoasă pe care au mers înaintașii și pe care trebuie să urmeze și urmașii.

În drumul către vecinicie și în lupta pentru înfrățire și pentru întregire, Nația, fără să cântărească și fără să șoșăias-

CUVÂNTUL DLUI GENERAL IACOBICI

După tedeum d. general Ion Iacobici, ministrul Apărării Naționale a pronunțat un emoționant discurs.

că a semănat nenumărați martiri și eroi în mersul ei istovitor dar izbăvitor, către culmile de apoteoză către care o duce, greu dar sigur, chinuitor dar înălțător, și destinul și dreptul și străduința și puterea.

Către aceste culmi vom ajunge, fiindcă nu poate fi greutate care să ne împiedice. Am pus două mii de ani să ne apropiem de ele.

Vom lupta de va fi nevoie încă un milion de ani să ne urcăm pe ele.

Nici snărcolirile, nici sălbăticiunile, nici falsificările îndrăznețelor nu ne intimidează.

Acei ce au reînviat în lumea de azi în raporturile lor cu așezările lipsite de apărare, teroarea și sălbăticia barbară a lumii de altă dată vor fi să fie singurii, înfierăți de confimporani și pedepsiți de istorie după cum merită.

Eu m'am înclinat în fața unei situații gâsile.

Împreună cu poporul nu am acceptat-o ca definitivă și nu o vom accepta niciodată.

Nu va fi liniște în acest colț al Europei, — și nu va fi dreptate adevărată în lume cât timp nu se va face sau nu-și va face dreptate poporul românesc.

Și se va face. Acest lucru îl afirmă, prin mine și odată cu mine, toți aceia cari au vieți de jertfit.

Dela mine cel mai bătrân dintre voi până la cel mai tânăr ostaș al acestei Țări le anem cu toții.

Fiindcă poporul român este gata de toate jertfele dar așteaptă să i se înțeleagă jertfele; și știe să respecte onoarea dar așteaptă să i se respecte onoarea.

Trăiască Regele.
Trăiască Oastea României,
Trăiască România.

DISTRIBUIREA DARURILOR FAMILIILOR CELOR CĂZUȚI ȘI RĂNITIILOR

D. general Niculescu-Cociu citește lista familiilor celor morți la datorie, precum și a ostașilor răniți.

(Continuare în pagina 8-a.)

nești, lucru care, se va recunoaște, e de-a dreptul utopic.

Rămân celelalte 50 la sută procente de elevi, orășeni, locuitori cu familia în orașele unde urmează școala. Și aici trebuie distinse două grupe hotărât inegale. 30 la sută din familiile acestora sunt familii de muncitori, meseriași, uneori chiar servitori, în orice caz mahalagii, oameni de o absolută simplitate, în mod total incapabili de a colabora cu școala, deoarece n'au nici cele mai elementare noțiuni de educație. Ele pot avea o influență asupra copiilor cu dragostea lor, adesea greșit îndreptată și cu o autoritate și constrângere necăluzite de o superioară înțelegere pedagogică. În cazul acestora

despre ce colaborare poate fi vorba? Numai de o îndrumare dată acestor părinți de către profesori, școala urmând aci să facă educația părinților pentru ca aceștia să poată la rândul lor să o facă pe a copiilor.

Mai sunt în sfârșit 20 la sută de copii ale căror familii știu și pot să-și educe copiii și cu care școala poate să colaboreze în înțelesul propriu al acestui cuvânt.

Iată așa dar realitatea, în cifre aproximative: 50% din familii sunt absente de la datorie, fiindcă asta e situația, să zicem geografică, a lor. La rândul lor aceste 50% cu celelalte 30 la sută formează procentul de 80 la sută care e absent de la educarea copiilor, fiindcă nu este în

stare de a o face, din lipsă de pregătire pentru aceasta. Dacă școala poate da, foarte puțin și foarte relativ, unei părți neînsemnate dintre acestea, indicațiile necesare, marea majoritate nu poate fi schimbată de școală: ea rămâne așa cum este. Așa că toată colaborarea școlii cu familia se reduce la colaborarea școlii cu 20 sau, hai să-i zicem, 30 la sută din familiile elevilor existenți în învățământul nostru secundar.

Ce se poate face pentru rezolvarea acestei probleme care ar părea fără soluție? La aceasta voi încerca să dau un răspuns în numărul viitor discutând chestiunea școlii și a internatului.

OCTAV ȘULUȚIU

Minte și inimă românească

„Gândirismul“

Perspectiva creștină a culturii românești

Cultura noastră de după război — vorbim îndeosebi de literatură și arte — era asemenea unei frăgede flori, asupra căreia se repeziseră ca vânturile, într-o primăvară nestatornică, tot felul de curente.

Sub patronajul pomposului titlu de „modernism“ aceste curente străine sau înstreinoare, conduse de formula magică a „artei pentru artă“, a prăpastiei și lipsei de aderență între estetic, etic și etnic, voiau să desrădăcineze această tânăra eflorescență culturală, din soclul sănătos și plin de viață al „raționalismului“ și să o înamolească în ermetismul tuturor „dadaismelor“ și „futurismelor“. Mai mult încă, aceste viforite postbelice, pornite de la „Contemporanul“ sau din alte redacții zise „integraliste“ voiau să rupă orice legătură cu cerul, orice sens etic către care se ridica această tânăra cultură. Era, prin urmare, această literatură în luptă cu morții, cu pământul țării și cu Dumnezeu și era atât de pustietoare, încât adeseori în programul ei proclama: „Să ne ucidem morții“. „Cât despre Dumnezeu“, scria undeva atenul I. Nădejde, de la Iași, „te anunț că nu există“.

În luptă cu pământul țării, cu sursa și bogăția lui de motive de inspirație, modernismul avea să lupte cu un puternic trunchiu cultural. Acesta era tradiționalismul. Chiar dacă acum vigoarea lui nu mai era așa de puternică, încât modernistii credeau că îl pot socoti între vechituri, prin bombele lor, totuși ecoul acestui tradiționalism și semănătorism era atât de puternic încât trezea amintirea vie a unui altar cultural, la care liturghisera Eminescu, Coșbuc, Alexandri și încă mai dincoace Vlahuță și Octavian Goga.

Cum era firesc cei ce erau împotriva etnicului nostru robust și sănătos erau și împotriva eticului, a sublimului conceput ca o realizare sofianică a lui Dumnezeu în lume. Erau deci împotriva lui Dumnezeu și militau pentru o cultură și artă autonomă, în care simțirea creștină nu avea ce căuta.

Împotriva acestei încercări apostatice în cultura noastră se ridică un mănunchiu de tineri „adânc înșiși în pământul țării“ și pătrunși de o viziune și concepție creștină a vieții și a culturii.

Astfel ia naștere în Clujul plămădirii noastre, revista Gândirea. Era cenaclul cătoroa talente literare smulse din spiritul pur gazetăresc, pe un plan mai înalt „Drumul ei a fost lung și cu multe meandre“. Iar sufletul mare care s'a jertfit mereu pentru viața și destinul ei, a fost al lui Nichifor Crainic.

Acum „Gândirea“ are 20 de ani de apariție. Ducând mai departe tradiționalismul și autohtonismul creator, i-a adăugat acestuia, ceea ce fapt era în firea poporului, motioul religios.

Cine ar putea rezuma toate motivele religioase, care s'au articulat în paginile ei, fie prin eseuri, fie în proză sau în

poezie. Am putea spune că orientarea ei religioasă a fost unul din punctele ei programatice, alături de elementul autohton. Puterea generației gândiriste, ca de altfel, și puterea acestui neam, stă în legătura cu pământul țării și cu cerul binecuvântărilor lui Dumnezeu. Aceste două sunt punctele de orientare în veac a românismului, pe care le înfige „Gândirea“ în babilonia noastră literară de după războiu. Gândirea deschide un orizont nou, o perspectivă largă a creștinismului în cultura românească.

Fără îndoială că existau în literatura noastră motive religioase și orientări creștine și înainte de pleiada gândiristilor. Căci leagănul culturii și al artelor a fost în Biserică. Poate nicăieri ca la noi cultura n'a trăit atât de mult prin credință. Dar ceea ce deosebea pe scriitorii dinaintea gândiristilor, în ceea ce privește elementul creștin, este că aceștia priveau motivele religioase ca ceva impus din afara sufletului lor, din observarea lui puternică în sufletul țărânului român. Cu alte cuvinte literatura aceasta analiza sentimentul religios al altora, pe care îl transpunea cu mai puțină sau mai multă măiestrie în forme literare. „Noi am avut poeți și prozatori religioși, dar n'am avut poeți sau prozatori credincioși“, credincioși în înțelesul profund al cuvântului, în sensul de-a interioriza și de-a trăi sentimentul religios și apoi a-l reda în forme estetice. Aici e o mare deosebire. Nu e tot una când un cunoscător al inotului îți descrie și analizează toate figurile inotului greu în caz de furtună, cu ceea ce îți prezintă cel ieșit din valuri, cel care a trăit în ele, le-a experimentat onduța și a trăit gândind la adâncimea mării.

Pe acești frământași de problema religioasă, „cântători de Dumnezeu“ îi găsim între gândirști. Cel dintâi e însuși conducătorul ei, Nichifor Crainic. Alături de el stau, ca într'o „confraternitate spirituală“ în poezie V. Voiculescu, Adrian Maniu, Ion Pilat și mulți poeți tineri, în proză Victor Ion Popa — și Victor Vlărim, în poezie, proză și în filozofie, până la un loc, Lucian Blaga și alți mulți.

Deosebirea a doua între motivele creștine în cultura dinaintea apariției, Gândirii și cele susținute de ea, este faptul că înainte aceste motive erau de-o nuanță prea generală. Arta și literatura noastră privea spre mister și cer prin ochelarii apusului.

Perspectiva creștină a culturii românești, susținută de Gândirea și cristalizată definitiv de conducătorul ei, în operele: „Puncte cardinale în haos“, „Ortodoxie și Etnocrație“ și „Nostalgiea paradusului“ a îmbrăcat forma specifică a spiritualității poporului român, adică ortodoxismul. Autohtonismul și ortodoxismul sunt coordonatele ideologiei gândiriste. Despre această ideologie, precum și despre istoricul și realizările gândirismului în cultura românească a scris un tânăru și harnic ucenic al ei, Gh. Vrăbîe o valoroasă carte intitulată „Gândirismul“. E o carte în care se vede ca într'un film istoricul, doctrina și realizările gândirismului. În ceea ce ne privește pe noi am desprins din ea marelă merit al Gândirii, pe acela de-a fi deschis o nouă și cuprinzătoare perspectivă a creștinismului în cultura noastră. Meritul este în primul rând al lui N. Crainic. Unul dintre scriitorii numărului festin închinat anul trecut lui N. Crainic, își exprima regretul că literatul Crainic a fost întrecut de teologul Nichifor Crainic. Să ne fie îngăduit a fi de altă părere. E o fericire pentru neam și cultura noastră că Nichifor Crainic a fost mai mult răpit de Dumnezeu, care l-a așezat astfel în slujba neamului.

Scrisoare mamei...

de Lucian Valea

Mă rog, mămucă, pentru Ardeal și ascultu-l
Căci iar tăcerea frânge hohot nou.
Se sparge'n piept al anilor ecou
Și'n inimă mugește, surd, tumultul...

Mă rog... dar jar de vise arde'n tâmple,
Credința mi-e mușcată înflorită.
Lui Dumnezeu eu, mamă, nu-i cer pită
Ci vremea când o fi să se întâmple,

Să mă găsească, mamă, cât Ineu,
Din cerul alb să-ți fur potop de stele,
La Ardelence să le pun mărgele
Și'n jug la boi, luceafărul — restul.

Și trișca lunii să mi-o pun la brâu,
S'asculte când oi zice și Preasfântul
Și cântecul să mi-l destrame vântul,
Să-l ducă zării, apele din râu.

Eu păcurar de doruri ardelene,
Să urlu peste vremuri cu toți munții...
Și-apoi când s'o'nclina și steaua frunții
Și trage-o lung pe ochi obloane — gene —

Tu, mamă, ia scrisoarea ce îți scriu
Și dă-o tatii și dânsul s'o citească.

Dă-mi, Doamne, moarte — așa ardelenească
Să cresc din ea înalt și iar să'nviu.

*) Din caetel „Măntâni pentru Fața Ardeleană“ în editia „Zarathustra“

năr și harnic ucenic al ei, Gh. Vrăbîe o valoroasă carte intitulată „Gândirismul“. E o carte în care se vede ca într'un film istoricul, doctrina și realizările gândirismului. În ceea ce ne privește pe noi am desprins din ea marelă merit al Gândirii, pe acela de-a fi deschis o nouă și cuprinzătoare perspectivă a creștinismului în cultura noastră. Meritul este în primul rând al lui N. Crainic. Unul dintre scriitorii numărului festin închinat anul trecut lui N. Crainic, își exprima regretul că literatul Crainic a fost întrecut de teologul Nichifor Crainic. Să ne fie îngăduit a fi de altă părere. E o fericire pentru neam și cultura noastră că Nichifor Crainic a fost mai mult răpit de Dumnezeu, care l-a așezat astfel în slujba neamului.

V. COMAN

Epigramă

UNUI CONFERENȚIAR,
care mi-a atras atenția să
nu vorbesc în timpul cât
conferențiază.

Nu-mi amintesc și n'am știință
Să fi vorbit la conferință...
Dar dacă-i drept, stimată domn,
Probabil c'am vorbit prin somn.

D. LUNGU

„Existența unui popor nu se
discuță și nu se cerșește
ci se afirmă“. I. RAȚIU

Tiberiu Morariu: Entwicklung der Bevölkerungsdichtigkeit Siebenbürgens während der Jahre 1840 — 1930

București, 1940. — Pagini 102.

de prof. Ion Gherghel

Temeinice și interesanta lucrare a dlui Tiberiu Morariu, șeful de lucrări pe lângă catedra de geografie dela Facultatea de științe a Universității clujene, mutată vremelnic la Timișoara, e menită să lămurască opinia publică mondială, și în special pe cea germană, despre dreptatea cauzei românești în Transilvania.

Dușmanii noștri seculari au negat fără încetare, dreptul de stăpânire a Românilor pe aceste plăuri ale Ardealului. În deosebi însă după realizarea idealului nostru național prin unirea cea mare, care a urmat războiului mondial, atacurile nedrepte ale Ungurilor și falsificările lor, strecurate în mod sistematic și cu o tenacitate diabolică în numeroasele lor publicații de propagandă, îmbrățișând probleme de ordin geografic, economic, geopolitic, istoric, etnografic și filosofic,

au avut toate același scop: să doboare granițele firești ale statului român și să se ajungă iarăși la reîntegrarea „regatului apostolic“, milenar, maghiar.

În acest studiu de o amplă și minuțioasă documentare științifică, d. Tiberiu Morariu aduce dovezi de nesdruncinat, întemeindu-se chiar pe unele mărturii ale autorilor maghiari, cu privire la lipsa oricărei justificări a dominației maghiare în Transilvania, locuită în majoritate de către Români.

Astfel bunăoară relevă între alții și Husti András, pe la 1791, că „nici o altă națiune nu se apropie din punctul de vedere al limbii atât de mult de limba romanică (latină), decât cea românească. Acesta este un indiciu sigur și infailibil, că Românii sunt urmașii vechilor coloniști romani“. Prin urmare, dacă poate

să fie vorba de drepturi de ordin istoric, apoi Românii sunt cei dintâi îndreptățiți să le revendice.

Năvălirea Ungurilor în părțile Panoniei și ale Daciei au avut ca urmare scoaterea din drepturile lor firești a vechilor stăpânitori ai acestui pământ prin forță brutală și opresiune sângeroasă, tinzându-se apoi în mod sistematic la complectarea nimicire prin desnaționalizare.

Destinul istoric al vigurosului neam românesc a purces însă pe altă cale de desvoltare, care e de sine înțeles că n'a putut să fie pe planul Ungurilor. Astfel nu e de mirare că, de vreme ce n'au putut să-și justifice dominația ilegală pe căi drepte, au recurs la fel de fel de mistificări și falsificări. Nu numai în lucrări singuratice, ci chiar în hărți etnografice cu caracter mai mult sau mai puțin oficial, autorii maghiari au căutat să prezinte stările privitoare la raportul numeric al populației din Ardeal în defavorul nostru, mărind, în mod artificial, numărul Ungurilor — considerându-i ca făcând parte din neamul lor pe toți aceia, care declară că vorbesc „cu preferință“ limba maghiară. Intervenția oamenilor de știință (Kiepert, Walis Berghaus, de Martonne, Langhans) au restabilit însă adevărul. Discuția cu privire la a-

cest proces istoric s'ar putea considera deci, pe drept cuvânt, închisă. Totuși, date fiind stările actuale, problema aceasta a devenit mai actuală decât oricând. De aceea ne exprimăm satisfacția pentru apariția, în momentul cel mai oportun, al acestui studiu al d-lui T. M., din care se poate vedea limpede cum a evoluat densitatea populației din Transilvania în decursul intervalului de timp ce cuprinde ultimele șase decenii ale veacului trecut și întâiele trei decenii ale veacului nostru.

În capitolul I, autorul face câteva observații generale cu privire la harta lui Teleki, în care s'a denaturat în cel mai înalt grad adevărul prin fixarea pe hartă a unor „spații goale“, nelocuite. În realitate aceste spații au fost întotdeauna locuite de Români. Grija de căpetenie a lui Teleki a fost însă să mascheze în culori, pe faimoasa hartă etnografică numai teritoriile locuite de Maghiari și acelea unde numărul populației românești trecea de 75%. Comparând harta falsificată a lui Teleki cu indicațiile, făcute cu bună credință de către alți autori (ca Ratzel, Jean Brunhes la Blache ș. a.), se ajunge la concluzia, că nici vorbă nu poate să fie de acele imaginare „spații goale“ din regiunile muntoase și precarpatine și cu atât mai puțin de cele sem-

Alte perspective ale recensământului

Recensământul, dacă va fi bine folosit, între multe alte urmări fericite, pe care, în articolele precedente, le-am menționat în trecut și parțial, va readuce și problema capitala a evoluției noastre naționale, problema agrară, ce se confundă, în înțelesul ei larg cu aproape însăși dezvoltarea poporului român, în centrul preocupărilor noastre, spre a o face din nou obiectul unor cercetări întemeiate pe realități, din care să se poată deduce soluții rodnice.

Această problemă a răstănit, înainte de război, neînțelegerea atenției publicului românesc, fiind adesea chiar și cauza unui pesimism dezolat. După război însă, odată cu înfăptuirea reformei agrare, n'a mai fost tratată decât ca un motiv de declamații retorice, deoarece ne-am lăgănat în iluzia că, prin actul reformei, problema a dispărut, par'că fenomenul ar fi încetat să existe. Iar această iluzie era cu atât mai neintemeiată, cu cât reforma agrară nu încheia decât o perioadă a unei probleme veșnice actuală, mai ales pentru noi, unde țărănimea constituie încă temelia vieții noastre naționale și de stat.

Originele problemei agrare se confundă cu însăși începuturile vieții istorice și ale proprietății. Chestiunea agrară a constituit substratul evoluției istorice generale până în preajma zilelor noastre, până în epoca de predominare hotărâtoare a factorului urban prin capital și industrie, în viața multor țări din era liberalismului politic și economic, a mișcării proletare și socialiste, de nuanta marxistă, consecința firească a celei dintâi. În antichitate această problemă a condiționat chiar ritmul evolutiv al întregii epoci, forma statelor, ridicarea și decăderea succesivă a popoarelor și imperiilor, fiind una din cauzele principale ale prăbușirii acestei lumi. În evul mediu a dobândit, poate, o însemnătate și mai mare, fenomenul agrar fiind factorul hotărâtor care a imprimat întregii perioadă stilul său de viață, toată ierarhia legăturilor feudale nefiind decât expresiunea politică și militară a unor comunități de producție, în mare măsură autarhice, ale unei economii naturale de caracter agrar. Din această cauză acest ev a și apărut lumii individualiste din secolul trecut ca un regres, pentru că se baza pe comunități de muncă obligatorie, loturile țărănești făcând parte din proprietatea stăpânului feudal, posesiunea lor fiind legată de servituzi de muncă ce reprezentau cote parte de producție și servicii necesare întreținerii întregului domeniu, tot așa cum stăpânirea acestuia impunea și ea anumite obligații, mai ales de caracter militar. Intreaga alcătuire patriarhală, tot sistemul politic, social și economic al lumii era așezat pe aceste legături impuse, reclamate de nevoile de producție ale economiei agrare, după cum arată așa de plastic și de sugestiv, Matei Basarab, în scrisoarea sa, din 14 Noembrie 1644, adresată judeului Mihai din Brașov, în care spune „că cu moșii să tin toate țările”.

Economia monetară de schimb, transformând producția în marfă, după legile cererii și ofertei, a câștigat tot mai

multă însemnătate în urma descoperirilor geografice și a noilor stăpâniri coloniale. Devenind, prin sistemul capitalist pe care l'a produs, factorul dominant al vieții, a mutat centrul geografic al lumii din regiunile centrale și mediteraneene ale continentului european, în părțile sale apusene, și a destrămat ordinea patriarhală a evului mediu, conferind averilor mobiliare o superioritate zdrobitoare față de bunurile imobiliare. Prinse în vârtejul acestor complexe răsturnări o criteriilor de valoare, moșile, vechile comunități de producție pentru nevoi proprii, s'au transformat și ele în întreprinderi de exploatare capitalistă, fostul stăpân feudal, devenind antreprenor, constrâns de împrejurări, să dea alt înțeles tradiționalei obligații feudale ale țărănilor către el, pentru a dispune de marfă cât mai multă, din vânzarea căreia să-și poată procura mijloacele materiale necesare de care avea nevoie spre a se încadra cât mai bine în noua ordine. S'a repetat astfel, sub aspecte schimbate, fenomenul decăderii și aservirii țărănimii din imperiul roman, provocat de nașterea marilor latifundii, care a fost cauza atâtor frământări sociale și politice, contribuind, în mare măsură, la prăbușirea lumii vechi.

Tot așa și în timpurile moderne, legăturile, care, în cadrul sistemului feudal, aveau încă un caracter patriarhal, au devenit sarcini de nesuportat pentru masele țărănești, asuprite și sărăcite de stăpânii lor de moșii, între cele două clase încetând acele legături sufletesti ce îndulciseră vechile sarcini, conferindu-le un caracter familiar, spre a face loc unui aprig conflict între iobagi și privilegiați, al cărui început s'a manifestat, cu o nemaipomenită violență, în sângeroasele răscoale țărănești din veacurile 15 și 16, spre a persista și în secolele următoare, până la sfârșitul celui de al 18-lea, ca una din cele mai grave și amenințătoare probleme sociale ale timpului, cu repercusiuni hotărâtoare asupra operii de guvernare din era monarhiei absolute.

În urma marelui revoluții franceze și a triumfului definitiv al concepției individualiste, problema agrară a dispărut, din primul plan al acțiunilor de guvernare al marilor puteri europene, în care centrele vieții colective s'au strămutat dela sat la oraș. În Franța, problema a fost soluționată în spiritul individualist al legiurilor revoluționare, care au scos țărănimea din făgăsul îndatinat al stilului de viață rustic, transformând-o, în analogie cu situația proprietarilor urbani, într-o pătură de cultivatori și micrentieri. Urmările nenorocite ale acestei schimbări nepotrivite, Franța le-a simțit și le simte necurmat în tragicul procent deficitar al sporului său de populație.

În Germania, problema a pierdut din actualitate și aparent din importanță, din cauza dezvoltării rapide a centrelor industriale, care au provocat un nemăsurat curent de admirație la orașe, soarta proletariatului industrial ocupând poziția centrală și dominantă în cadrul problemelor sociale. Consecințele nefaste și ale acestui fenomen s'au arătat în decursul războiului trecut, în imposibilita-

Scumpete, scumpete

Despre subiectul acesta s'a scris de atâtea ori, s'a desbătut în atâtea controverse, ale căror concluzii erau invariabil aceleași: scumpetea a ajuns la o atare proporție, că ducerea mai departe a unui trai sub asemenea auspicii este aproape imposibilă. Toți — repetăm — suntem de acord în a recunoaște că gradul de scumpete a tuturor obiectelor de consumație, fie ele de îmbrăcăminte, alimente sau încălzăminte, cunoaște în zilele noastre așa înalțimi, încât tuturorora nu le mai pot reuși socotelile de trai, oricât de mari le-ar fi veniturile.

Orașul nostru, chiar și atunci când vremurile nu își pierduseră nimic din atributul lor de normalitate, avea în fiecare colț de piață sau stradă, câte un ins al lui care pândind orice moment ce venea să turbure scurgerea liniștită a timpului, folosea acest prilej întru ajustarea prețurilor la articolele lui din prăvălie. Erau, și sunt încă, acești negustori, cari dela zi la zi, folosind cunoștele lor argumente făcând aceleași motivări de când lumea, măresc din timp în timp prețurile mărfurilor lor. Desigur, atunci când jocul acesta primejdios primea anumite proporții, autoritatea intervenea cu necesare puneri la punct, constrângând astfel pe negustor la omenie și tăind pofta de scumpete a celorlalți.

Asta a fost cândva. Ceeace era oarecum normal la început, adică anumite modificări la prețuri motivate cinstit, fie prin greutăți de transport, fie prin majorări de impozite sau alte taxe, s'a transformat cu fiecare zi trecută în uluitoarele urcușuri la prețuri, cari ne-au adus la scumpetea zilelor de acum.

Și aceasta a fost cu atât mai ușor, cu cât, nicidecum nu a fost un control eficace asupra modalității de ridicare a prețurilor, cu amănunțimea lor cifre.

La început, abujul consumator a primit toate aceste ajustări drept un fenomen foarte natural, urmarea firească a vremurilor pe care le trăia. Apoi, când aceste prețuri începuseră să piardă din măsura lor — oarecum dreaptă — acela public a început să murmure. Autoritățile au intervenit, negustorii au fost puși la punct, dar prețurile au rămas aceleași la care se ajunseseră. Punea la punct, constând așa dar în aceea că negustorii li se recunoștea în mod oficial cifrele la care vindeau marfa, obligați fiind să rămână aici. Rămânerea a ceea pe loc a comercianților, după cum fiecare își poate închipui, nu ținea decât

tea țării de a se hrăni și sustine din propriile ei posibilități, fără importuri masive din străinătate. Din această cauză, regimul național-socialist a și făcut, din prima zi a venirii sale la putere, din problema revalorificării producției agrare, una din principalele sale preocupări, încredințându-și lui Walter Darre, o personalitate de excepționale calități și neobișnuită înțelegere pentru rostul funcțional al factorului agrar, care, printr-o vastă operă de colonizare și de reasezare a țărănimii în condițiuni de viață firești, reinchegând coeziunea internă a națiunii, a obținut roadele binecuvântate pe care le simte astăzi întregul popor german.

C. SASSU

cel mult două săptămâni. Scoțând din vechiul lor arsenal de argumente tot ce mai găseau spre a arunca în fața lumii și a autorităților motivele scumpirii, ei adăugau încă o cotă la cifrele, și așa destul de urcate, ale tuturor mărfurilor de vânzare. Și de această dată, lumea protesta, măsurile probabil au fost luate, dar rezultatele au fost la fel de nule.

Trebuie să recunoaștem în mod cinstit și deschis că în acest, mai bine de un an, împotriva tuturor negustorilor s'au emis tot felul de ordonanțe, tot felul de constrângeri, dar ele au rămas cu totul inoperante. Autoritatea era mulțumită că își face datoria de a servi publicul, publicul protesta într'una, dar fără nici un efect, iar negustorii adăugau senini la fiecare nou prilej, atât cât le convenea lor, la toate soiurile de marfă.

Cine într'adevăr a avut curiozitatea, răbdarea și calmul să observe zilnic și să înregistreze prețurile afișate în oricare vitrină din orașul nostru, ar fi putut să facă constatări de valoare într'adevăr documentară. Și aceasta, mai ales în ultimile luni când, la adăpost de atâtea evenimente cari reclamau atenția autorităților în alte părți, ei au lucrat în plin, sporind cifrele prețurilor, majorându-le zilnic, până la proporții de catastrofe. Am fi curioși să știm, cu osebire la magazinele de îmbrăcăminte și încălzăminte, cari sunt acele vitrine cari să nu-și fi modificat prețurile în decursul unei săptămâni. Modificări, desigur, cu adăugiri de zeci și de sute.

Suntem de acord în a recunoaște greutățile de aprovizionare.

Înțelegem iarăși dificultățile cari vor fi existând dela fabricația articolului de consumație și până la punerea lui pe piață. Știm deasemenea că prețurile au fost grevate cu o serie de taxe și impozite noi. Dar de aici și până la scumpetea de spaimă a zilelor noastre, e un gol atât de mare, care nu poate fi explicat decât prin foamea de câștig nepermis a negustorului.

Se motivează de asemenea, că anumite mărfuri s'au rărit, că nu se mai găsește materia primă din care să fie fabricate, că s'au împușinat anumite stocuri permise spre consumare.

Dece însă, acele produse cari sunt totuși puse în vânzare și cari au fost fabricate în epoci normale, astăzi se vând cu sume care te uluiesc? Dece — ca să exemplificăm — o pereche de pantofi sau un metru de stofă pe care tu l-ai ținut în depozit de ani de zile, azi îl scoți și îl vinzi cu un preț de care marfa se rușinează?

Dece toate acestea?

Răspunsul, îl așteaptă bietul consumator, care este constrâns să mai trăiască, și, obligat de aceea să cumpere, la prețurile de speulă, tot ceea ce este de zilnică trebuință. Și, mai ales, așteaptă acest om, căruia veniturile i-au sporit în așa de mică măsură, să alle, cât au să mai urce prețurile, cât se vor mai sui cifrele, pe care, negustorii par'că în batjocoră, le afișează în văzul lumii?

Promitem, că acestea sunt numai începutul, în seria ce trebuie spusă, în legătură cu această sugrumătoare scumpete.

nalate în unele zone dela șes. Sprijinindu-se pe mărturia unor oameni de știință de incontestabilă valoare, atât Români cât și streini, autorul acestui studiu dovedește că „munții Carpați n'au format nicidcum o graniță între provinciile locuite de Români, ci au servit, dimpotrivă, prin poziția lor, ca razim de rezistență a aceluiași popor, servind drept adăpost al populației românești în decursul secolelor, în timpurile de răstrieșe, cu prilejul năvălirilor barbarilor”. Străbătuți de numeroase trecătoare, munții Carpați au format și formează până în zilele noastre o legătură naturală între Moldova și Transilvania, pe de o parte, și între Muntenia și Oltenia și provincia noastră, pe de altă parte, legătură care numai în mod vremelnic și arbitrar a putut să fie întreruptă. Dată fiind această configurație de ordin geografic, a putut să se desvolte pe aceste plaiuri muntoase, grăție bogățiilor naturale, o intensă viață prin exploatarea pădurilor, a minelor, prin întrebuințarea pășunilor în vederea crescătorilor de vite cornute și în special prin înjgheburile numeroaselor turme de oi, ocupația de predilecție a Românilor din veacurile îndepărtate.

Autorul arată apoi — în capitolul II al lucrării sale — că statisticile ce s'au făcut spre sfârșitul secolului al XVIII-lea

subt Iosif al II-lea, precum și cele dela începutul veacului trecut, cu scopul de evaluare a veniturilor pe temeiul impozitelor, nu redau imaginea completă a densității populației, fiindcă multe circumscripții au fost omise dela numărătoare.

Din statistica lui Fényes Elek: „Magyarország statisztikája” din 1842 — deși nici acest autor nu redă exact realitatea — se pot trage totuși concluzii semnificative cu privire la distribuția etnică a populației din această provincie. Intemeindu-se pe această lucrare de recensământ, alcătuită de Wagner la 1847 o hartă a densității populației din Ungaria, stabilind diverse teritorii de densitate. Utilizând metoda punctelor proporționale continuă cercetările, în această privință, A. Petermann. Din examinările acestuia și ale lui E. A. Bielz rezultă, în mod categoric, că elementul românesc formează, pe la mijlocul veacului trecut, majoritatea acestei provincii și că nu poate să fie vorba de spații etnice nelocuite în Transilvania (Vezi lucrarea lui Tib. Morariu, pp. 17—23).

Pe același drum al examinărilor minuoase purced Behm, Wagner, Hanemann (1857—1869), studiind și problema natalității și vitalității copiilor aparținători diferitelor naționalități. Bergner constată

că „femea română aduce pe lume copii mult mai rezistenți, mai plini de viață decât vecinele sale de altă naționalitate, după cum rezultă din datele statistice”.

D. Tib. Morariu ne arată apoi rezultatele la care a ajuns Hátsek, la 1880, profesorul univ. Csolnoky Jenő, la 1900, cuprinzând populația din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș (vezi pp. 33—43), apoi statisticile prof. univ. Kogutowicz Mano și Kerekes Zoltan, la 1910, din care se constată că „fluctuațiile densității... se explică prin factorii de ordin morfologic, și mai ales, că „desi densitatea populației din Carpați Nord-Estici este destul de mică, nu se poate vorbi de finuturi nelocuite”. (Vezi studiul lui Tib. Morariu, pag. 46).

După împlinirea visului de veacuri prin realizarea idealului național român se face la 1950 recensământul Transilvaniei. Calcularea densității populației și întocmirea hărții originale 1:500.000 o datorăm d-șoarei E. Hotăran, asistentă auxiliară la Institutul de Geografie al Facultății de Științe dela Universitatea din Cluj. Pentru alcătuirea acestei hărți — întemeiată pe indicatorul statistic al satelor și unităților administrative din România, cuprinzând rezultatul recensământului general al populației din 29 Dec. 1950, publicat de Direcția Recensă-

mântului general al populației din Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale. București 1950, în 850 de pagini — s'au luat în considerare densitatea din 2500 de comune din Ardeal, 588 de comune din Banat și 911 de comune din Crișana și Maramureș. Numărul total al populației se ridică la 5.549.441 de suflete cu o densitate de 54,3 locuitori pe kilometru patrat.

Analizând harta, se pot fixa următoarele teritorii de densitate:

I. Teritorii cu densitate mică, în regiunile muntoase.
II. Teritorii cu densitate mijlocie, în regiunile de coline.
III. Teritorii cu densitate mare, în zonele de atingere dintre munți și șes, în sesurile fluviilor și în depresiunile intercarpatine.

IV. Teritorii în formă de insule sporadice în centrele urbane și industriale, a căror formare depinde de factori economici, culturali, istorici și geopolitici.

Autorul se oprește îndelung, în capitolul al III-lea al valoroasei sale lucrări, asupra acestor patru zone de densitate a populației din provincia noastră. (pp. 49—90).

Pentru explicarea fenomenului densității mici, d. P. M. indică factorii de ordin social și istoric pe lângă cel al con-

Vizita dlui general Radu Rosetti ministrul Instrucțiunii, Cultelor și Artelor la Brașov

Școlile inspectate. Conferința dela Camera de Industrie și Comerț
Cuvântul de bun sosir al dlui prof. Pavel Roșca, Rectorul Academiei Comerciale și
al dlui Joe Gherman, inspector general administrativ

Brașov, 26. — Urmând șirul inspecțiilor, d. gen. Radu D. Rosetti, ministrul Educației, Cultelor și Artelor, împreună cu directorul d-sale de cabinet, lt. col. Pop, Sâmbătă 22 și Duminică 23 Martie a. c., a inspectat școlile din orașul Brașov, însoțit fiind de d-nii Joe Gherman, insp. gen. ad-tiv și căpitan Antonescu, ca reprezentanți ai prefecturii.

ȘCOLILE VIZITATE

În ziua de Sâmbătă 22 Martie a. c., d. ministru Radu D. Rosetti a inspectat liceul „Andrei Șaguna”, unde a fost primit de d. prof. Săsarman.

D-sa a asistat la cursurile elevilor superiori finite de profesorii: Fabiu Sânjoan, Iencica, Victor Moșoiu, Maximilian etc., precum și la ora de română a clasei VII, unde se trata subiectul: Duliu Zamfirescu.

D-sa a inspectat apoi, sala festivă, laboratorul, muzeul, sala de gimnastică și a rămas plăcut surprins de aparatele cu care sunt înzestrate sălile de experiență, laboratoarele și sala de gimnastică.

A inspectat după aceasta liceul „Honterus”, unde a fost primit de directorul liceului Albert Hermann cu întreg corpul profesoral; și aici a asistat la lecțiile elevilor, fiind pe deplin satisfăcut de limba și cultura românească pe care silitorii liceeni germani și le-au însușit.

După amiază pe la orele 15.45, d-sa a vizitat liceul de fete „Principesa Elena”, unde a fost primit de d-na secretară Iordăchescu și directorul liceului „Dr. Ioan Meșotă”, d. Bălăcescu.

A asistat la orele elevilor liceului „Dr. I. Meșotă”, care țineau cursurile în localul liceului de fete, deoarece localul lor a suferit mari stricăciuni de pe urma cutremurului.

La clasa III, d. ministru Radu Rosetti a întrebat un elev, prin ce este cunoscut Mihail Sadoveanu? Elevul a răspuns, că prin descrieri. D. ministru a rămas uimit de răspunsul atât de sigur al micului școlar.

A inspectat apoi internatul liceului de fete, subsolul, bucătăria, sala de mese, spălătoria, călătoria, unde i-s-a dat relaționile cerute de către d-na economă.

De aici, d-sa s'a prezentat la liceul comercial „Andrei Bârseanu”, unde a fost întâmpinat de d. director Dragoș Navrea.

D. ministru a vizitat localul, rămânând mulțumit de lămuririle pe care le-a dat d. director Navrea. S'a interesat apoi îndelung de situația elevilor ce stau la gazde, îndemnând profesorii diriginți să facă vizite cât mai dese la domiciliul lor, pentru o cât mai părintească supraveghere.

figurației terenului. „Deși dominația străină a încercat să colonizeze elemente străine, pe Săcui și pe Sași, la poalele munților și în apropierea trecătorilor, totuși am rămas tot noi, Români, și pe mai departe stăpânitorii munților, din Maramureș până în Tara Bârsei și puternicii Domni ai Moldovei își aduceau mereu aminte de țara, din care au purces descălătorii și întemeietorii țării moldovenesti.” Lanțul Carpaților din străvechea Dacie, au format deci mereu puncte de atracție și, departe de a constitui un zid despărțitor dintre frați, a jucat mereu un rol decisiv cu privire la schimbul de populație dintre Transilvania și Moldova. Evident că același fenomen e valabil și pentru Carpații din Sud. Astfel, privind lucrurile sub unghiul istoric, antropogeografic și economic, rămâne un fapt stabilit că, începând din timpurile cele mai îndepărtate până în zilele noastre, Carpații au putut să fie utilizați, chiar și în punctele lor înalte, pentru scopuri de exploatare și chiar de așezare, că același popor își adăpostește viața și nevoile întrănsii pe ambele versante, pretutindeni, înspre Dunăre, Cerna—Timiș, Jiu, Olt, precum și în Munții Apuseni, deci în întreaga circumferință a cetății transilvane.

În ceea ce privește creșterea densității de populație, autorul stabilește și scoate în evidență, pe baza bogatului material

După aceasta, a inspectat Liceul Industrial de băeți, unde a fost primit de d-nii profesori: Dragomir, directorul liceului, Ionescu Ionuț, Moldovan etc., cercetând amănunțit internatul și atelierele de lucru.

D. general Radu Rosetti a mai inspectat școala primară No. 4, unde a participat și la o șezătoare școlară, Liceul comercial maghiar, Liceul romano-catolic de fete și Academia Comercială, instalată în etajul II al liceului romano-catolic de băeți.

LA BISERICA SF. NICOLAE

Duminică dimineața pe la orele 11.30, d. general Radu Rosetti a vizitat biserica „Sf. Nicolae”, unde a fost primit de părintele protopop Dr. Nae Stinghe, care i-a urât bun venit în această bătrână biserică, focar de lumină, luptă și cultură românească.

D. ministru a răspuns că a venit cu cea mai mare plăcere să asiste la sfestania făcută de „Ziua Crucii”, în acest sfânt locaș, unde a mai fost în anul 1919, împreună cu generalul Berthelot, atunci când luptătorii români își văzuseră realizarea visului milenar cu ochii.

CONFERINȚA DELA CAMERA DE COMERȚ. — ASISTENȚA

Duminică după masă pe la orele 17 în sala festivă a Camerei de Comerț și Industrie au fost convocați reprezentanții clerului, în frunte cu părintele protopop dr. N. Stinghe și părintele Dobu, întreg corpul didactic din localitate, începând cu Academia Comercială în frunte cu d. rector Pavel Roșca și întreg corpul profesoral, școlile secundare reprezentate prin d-na Ionescu, directoarea liceului de fete „Principesa Elena”, d-ra Carstea, directoarea Liceului comercial de fete, d-nii Dragoș Navrea, directorul liceu. comercial „Andrei Bârseanu”, Ioan Moșoiu, directorul liceului „A. Șaguna”, ing. Dragomir, directorul Liceului Industrial de băeți, etc.

CUVANTUL D-LUI PROF. PAVEL ROȘCA, RECTORUL ACADEMIEI

La ora fixată, d. ministru Radu Rosetti a intrat în sala festivă, unde d. Pavel Roșca, rectorul Academiei, a rostit următorul cuvânt de bun sosir:

Prilejul pe care ați binevoit a-l oferi membrilor corpului didactic din orașul Brașov, de a avea pentru scurtul timp, cât vă îngăduie îndatoririle ce le purtați la postul de supremă îndrumare al vieții noastre culturale, posibilitatea unui con-

tact direct cu Domnia Voastră, îl socotim nu numai ca o rară distincție pentru noi, ci și ca un semu al dorinței Domniei Voastre de a cunoaște prin intuiție imediată și de a îndrepta prin măsuri corespunzătoare situația din învățământ.

Dacă până bine de curând credeam că școala suferă numai de o seamă de neajunsuri, din cauza unor insuficiențe inerente structurii ei organice, ca alcătuire a programei, ca metoda de învățământ, ca pregătirea corpului didactic și ca stare de spirit de care acesta este animat întru îndeplinirea rolului său de educator al tineretului, — și cine nu va recunoaște nevoia unor serioase examinări și aducerea unor grabnice îmbunătățiri în toate aceste privințe, — tristele evenimente din Ianuarie ne-au despăluit în mod brutal o gravă răsturnare a raporturilor normale și sănătoase de corelație dintre elevi și profesori și dintre școală și societate.

Școala este o institutie socială și ea nu se poate izola de influența stărilor din societate, ori cât s'ar tinde, ca prin orânduirea activității ei și prin mediul de viață pe care-l crează să mențină o atmosferă prielnică concentrării atenției spre valorile și idealurile culturii și spre o bună educație a tineretului școlar, care să-i întărească echilibrul sufleteșc, să-i lămurească principiile călăuzitoare pentru o viață închinată progresului și binelui națiunii și patriei.

O societate sănătoasă sigur înlesnește în mare măsură activitatea școlii. Încadrarea tineretului școlar în manifestările solemne și însuflețite ale națiunii la concursurile înfăptuirilor glorioase sau la amintirea plină de reculegere sufletească a cumplitelor dezastre ce s'au abătut asupra noastră, oferă ocazii de rodnică colaborare între societate și școală. Efectul acestor momente sărbătorești devine însă puțin durabil, când între ele se așează internale lungi, de discordie și tot convoiul de proză și vicii ale frământărilor de toate zilele. Aceste stări de lucruri influențează prin persistența lor și atunci, când își fac cursul lor fără intenția de a înrăuri direct asupra tineretului școlar, dar ele devin păgubitoare când tind a dobândi colaborarea sau complicitatea acestui tineret.

S'au făcut vinovate de astfel de incursiuni mai întâi în viața tineretului școlar academic anumite organizațiuni anarchice oculte, dar n'au întârziat nici fostele partide politice de a-și face proselitismul lor în rândul acestui tineret.

Tineretul a fost sustras astfel dela rosturile și chemarea lui și a alunecat pe panta ademenitoare a parvenirii prin meritele câștigate în jurul cluburilor, în loc de a-și vedea cu toată seriozitatea de studiu și a-și cuceri prin reale merite un loc în câmpul de activitate al societății.

Ce să mai spunem și cum am putea califica abuzul de naivitate și credulitatea copiilor din școlile secundare sau chiar primare, prin care aceștia au fost ademiniți, — indiferent sub vraja căror lozinci, — să facă parte din organizațiuni, la început ascunse, în afară de știrea și scoose de sub controlul familiei și a conducerii școlare iar apoi patronate de însăși autoritatea școlară supremă a statului și sprijinută de o seamă chiar dintre profesori, cari nu și-au făcut scrupule din abdicarea ce o săpârșeau dela menirea și demnitatea lor.

DOMNUL MINISTRU,

Imprejurări nefaste sociale au provocat o stare de profundă criză și de dureroase răsturnări în ordinea școlară. Domnia Voastră le cunoașteți și adefi sarcina grea de a le îndrepta neînțărlit spre binele neamului și al țării.

(Continuare în pag. 8-a)

MANCĂRI CALDE ȘI RECI,
 BUCĂTĂRIE ROMÂNEASCĂ,
 SERVICIU CONȘTIINCOS,
 Găsiți cu prețuri modeste la
 BODEGA ȘI RESTAURANTUL
MIHAIL PĂRĂSCU
 (fost „Modern”)
 Brașov, Str. General Moșoiu 67.

documentar utilizat, că procentajul e în favorul elementului românesc, nu numai la sate, ci și în corcurile orașenești. E un fapt imbucurător acesta, care vorbește prin sine însuși și peste care spiritul de dreptate al viitorilor organizatori ai Europei de mâine nu vor putea să treacă cu ușurință, când va fi vorba ca principiul proporționalității numerice și a virtualității unui neam să fie respectat și prin fapte, nu numai prin vorbe, căci iată ce imagine mult grăitoare ne arată autorul prin cifrele statistice:

În anul 1910 Transilvania a fost locuită de o populație totală de 5.248.522 de suflete, dintre care Români: 2.821.710, Unguri: 1.498.849, Germani: 536.311, Evrei: 182.897, alte naționalități: 208.745. — În anul 1930 proporția e următoarea: Din numărul total de 5.548.585 de locuitori Români s'au ridicat la 3.207.890, Ungurii au scăzut la 1.355.276, iar dintre ceilalți s'au înregistrat 545.852 de Germani, 178.699 de Evrei și 264.676 de alte naționalități.

Concluziile finale, la care ajunge d. Tiberiu Morariu, ne îndeamnă, așa dar, să nutrim și pe mai departe cele mai îndreptățite speranțe, că viitorul ne rezervă, după îspășirea păcatelor noastre prin focul curățitor al suferinței, o dreptate integrală, românească și curată.

ION GHERGHEL

Cinema Corso

marele film de spionaj

Inalta trădare

cu: Willy Birgel, Lida Barova și Rudolf Fernau

LINOLEUM, MUȘAMALE, ARTICOLE DE CAUCIUC, COVOARE ETC.

Bogat asortiment. Prețuri convenabile

Magazinul Ovidiu Clonțea

(fost Linoleum)

BRAȘOV, Str. Regele Carol I. 29

Telefon 2545

Conferințele Extensiunii Academice

Prof. I. Ol. Ștefanovici-Svensk :

Brașovul-Cetate Academică

În cadrul conferințelor organizate de „Extensiunea Academică” a vorbit Sâmbătă, în 22 Martie, d. prof. I. Ol. Ștefanovici-Svensk, fiind încordată atențiunea auditorului timp de aproape două ore.

În expunerea extrem de interesantă, publicul a avut prilejul să admire multilateralitatea conferențiarului, care s'a dovedit (de multă vreme pentru cei dela Cluj) un bun cunoscător al problemelor de igienă și de urbanistică, un iscusit ziarist și un subtil om de literă, un pasionat călător prin țările cele mai civilizate ale Europei, un observator fin al vieții sub diversele ei aspecte.

Bogăția de idei și varietatea informațiilor și sugestiilor împletite în această expunere, (presărată, pe alocuri, cu cel mai autentic umor), este atât de mare, încât nu se pretează la o rezumare succintă, fiindcă prin aceasta și-ar pierde cea mai mare parte din savoarea sa originală. Dorind să reconstituim și pentru cititorii, care n'au avut norocul să asiste la această palpitantă conferință, măcar în parte atmosfera creată prin textul ei autentic, vom extrage unele pasaje ce ni s'au părut mai caracteristice.

După ce d. prof. Șt.-Sv. subliniază că e o mare greșală de a îngrămădi prea multe școli, și mai ales superioare, într'un singur oraș, d-sa continuă astfel: „Nu voi cădea în greșeala de a face istoricul Brașovului cultural. Cred că abuzul de istorism ne-a făcut și ne face încă mult rău: slăvind la tot pasul și la tot ceasul mărețele umbre, suntem cu totul miopi față de problemele și păcatele zilei prezente și orbi față de ziua de mâine! Dar frumoasa tradiție de cultură și idealism a Mureșenilor și linia trasă de oameni ca Virgil Onițiu, Andrei Bărsan, Aurel Ciortea și continuată de Constantin Lăcea și Axente Banciu — acest sfânt al școlii și culturii brașovene — trebuia neapărat înălțată printr'o instituție de învățământ superior. Și ce școală s'ar fi potrivit mai bine cu uimitoarea activitate comercială și industrială a Brașovului, decât tocmai „Academia de Comerț” — în sânul căreia ne găsim azi și aici în Brașov, ca în grădina unui vis împlinit!”

„Am văzut apoi — după Sibiu — la Academia Comercială din Brașov, cum tineretul caută să pătrundă adânc în toate realitățile Ardealului, cerând cât mai multe cărți de documentare... Nu mai puțin în Timișoara, unde funcționează Politehnica și Facultatea de Științe... Credem că nicidecum n'a fost o epocă mai prielnică pentru o mare ofensivă a științei, decât acum... După arbitrajul de la Viena, Universitatea din Cluj este decentralizată, așa că posibilitățile ei de activitate se extind” — (aici e miezul problemei) „pe un teren mai mare: dela Timișoara până la Brașov și dela Sibiu pe toată linia de frontieră”.

Deci în locul unei vieți academice ne-sănătoasă comprimate, respirând penibil în propria-i otrăvă pulmonară, s'a ajuns la ceea ce ratiunea o cerea de mult: la o armonică descentralizare academică.

Pilda muncii științifice, literare și artistice, pe care o dau profesorii și studenții buni — numai cei buni interesează — și aici ne asociem din toată inima d-lui Rădulescu-Motru, care în „Curentul” din 19 Martie e. scria:

„Să facem din școală casa celor aleși: a profesorilor și elevilor selecționați în chipul cel mai sever... Odraslele degenerate să fie îngrijite în ospicii, nu în școli. Să rămână școala pentru cei aleși, pentru elita neamului... Nici un țărân nu-si pierde timpul, ca să facă dintr'o potaie de câine, ogar de vânătoare și din lemn de sație cere de bute. Numai noi ne-am încăpățânat să scoatem caractere din naturi criminale și genii din întârziată minte. Ocotind pe cei nevolnici, am compromis dezvoltarea celor înzestrați de Dumnezeu. Și acum ne mirăm că găsim pe nevolnici cu arma în mână! Ei nu sunt de vină! Suntem de vină noi că n'am așezat templul școlii pe o stâncă Tarpeană, de unde nevolnicii să fie aruncați!”

Deci, „buna creștere, multă carte și cât mai puțină politică, iată indeletnicirile studentului adevărat!”

„Gândiți-vă la făclile de cultură academică și umanistă universal cercetate, precum sunt Dresda cu „Gemälde-Galerie”, — Brașovul Germaniei —, Jena, cu

Universitatea unde au profesat Haeckel, Rein și filosoful Eucken, la poetical Heidelberg și la micul Beireuth, unde tot ce are Globul mai select merge ca în pelerinaj să asculte drama muzicală a lui Wagner. Nicidecum Berlinul sau Münchenul drag pictorilor, nu a tins să sugrume cultural Weimar-ul lui Schiller și Goethe sau medieval pitorescul Nürnberg, care e și azi ca pe vremea lui Hans Sachs, acel vestit „Schuster und Poet dazu”. (În treacăt: Nu-mi vine să cred că vreo primărie din Nürnberg a îngăduit să se clădească respingătoare case cubiste ca în acest Brașov, care — culme a gustului edilitar — înlocuște pitorești nume ca „După Iniști”, „Pe Tocile”, „Ciocrac”, cu nume cari puteau fi date altor străzi). Exemplul Suediei e și el instructiv. Stockholm-ul are numai facultatea de medicină și Politehnica. Restul Universității se găsește în Uppsala și într'un oraș mărunt de care nu știu câți veți fi auzit: Sund.

Să se desprindă din toate acestea principiul de mare valoare, indiferent de țară și epocă: Centralizarea excesivă de care suferim în toate domeniile ne-a făcut și ne face încă mare rău prin hipertrofierea academică a 2—3 centre și lăscarea în umbră a altor orașe”.

După ce laudă stăruința Brașovenilor de a aduce aici Academia Comercială, își exprimă convingerea că Brașovul va continua să se desvolte de acum înainte „în chip de Cetate Academică”.

Apoi continuă astfel:

Timpul trebuie bine întrebuințat, căci viața e prea scurtă și prea prețioasă: De unde astronomii secolului trecut credeau că fiecare stea, adecă soare din bolta infinitului ceresc, are în jurul său un sistem planetar, oameni de știință moderni de valoare lui Sir James Jeans („The Mysterious Universe”) ne spun că abia unul din 100.000(!) de soări poate dobândi prilejul cosmic să aibă o planetă, cu viață vie, de felul Globului nostru. Gândiți-vă când priviți cerul — luați acest religios obicei de a pluti din când în când în extraterestre și sublime visuri înstelate. Comuniunea cu marele mister vă va face mai buni, pentru că veți fi citit în cea mai veșnică dintre cărți: Cartea veșniciei cerești. Și întorcându-vă la pământ ce minune sunteți: ce rarissimă minune a vieții universale: un strop de viață pe luntrea plutind la întâmplare în oceanul de valuri — cari s'ar putea să fie toate moarte — al nemărginitului Cosmos.

Veți fi urmat astfel sfatul marelui dascăl Trancu-Iași, de a ține într'o mână Cartea Meseriei, iar în cealaltă Cartea Eternității, din cari câteva capitole se chiamă Dumnezeuirea, Beethoven, Shakespeare, Goethe, Eminescu.

Și atunci veți înțelege și fericirea de a fi student — 20 de ani, frunte și gând aplecat asupra lamurii umanității: știință, artă, filosofie. (Nu e Courteline cel care, întrebat ce-ar vrea să fie, a răspuns: „N'importe quoi, mais etre jeune”). Să fi tânăr și student”.

Conferențiarul își încheie astfel expunerea:

„Ca fiu al Brașovului, doresc ca această mândră cetate, predestinată și pentru studiu ca și pentru recreația sănătoasă, să devină un model de cetate academică, ca Jena sau Oxfordul.

Inconjurat de podoaba pădurilor, strejuit de Tâmpa cu unica-i priveliște spre harnica Țară a Bârsei, Brașovul e merit să devină unul din cele mai atrăgătoare centre de cultură.

Să păstrăm potirul de cristal demu de frumusețea trandafirilor ce adăpostește.

Impreună să facem din Brașov o mândră și adevărată cetate academică.”

Eliberarea autorizațiilor de călătorie pe C. F. R.

Brașov, 26. — Se aduce la cunoștință publicului călător că, începând cu data de 24 Martie 1941, autorizațiile de călătorie pe C. F. R. vor fi eliberate după cum urmează:

1. In comunele rurale nereședințe de plasă, de către posturile de jandarmi.
2. In comunele rurale reședințe de plasă de către pretura de plasă cu avizul șefului postului de jandarmi respectiv.
3. In municipiul Brașov de către Chestura Poliției, prin circumscriptiile de poliție respective.

Județul Brașov, Plasa Bod. Primăria comunei Sânpetru Nr. 117/1941.

Publicațiune

Primăria comunei Sânpetru jud. Brașov, arendează în ziua de 12 Aprilie 1941 ora 10, în localul primăriei comunale, prin licitație publică, cu oferte închise, urmată după deschiderea ofertelor cu licitație orală, moara comună, pe timpul dela aprobarea rezultatului licitației până la 31 Martie 1941.

Prețul dela care începe licitația s'a fixat cu 4000 kgr. orz de prima calitate apt pentru fabricarea berei.

Garanția provizorie Lei 4000 numerar. Caietul de sarcini se poate vedea în orele de serviciu. Dispozițiunile Art. 88—110 din legea C. P. sunt aplicabile la această licitație.

Dacă prima licitație va rămâne fără rezultat, se va ține o a doua licitație cu aceleași condițiuni în ziua de 24 Aprilie 1941, ora 10.

Sânpetru, la 20 Martie 1941. Primar: Mih. Hierscher Notar: Ch. Otters

Județul Brașov, Plasa Bod. Primăria comunei Sânpetru Nr. 598/1941.

Publicațiune

Primăria comunei Sânpetru jud. Brașov, vinde prin licitație publică cu oferte închise și sigilate, materialul lemnos al parchetelor 1937/38—1940/41 din pădurea com. de pe hotarul com. Măieruș Seria C „Valea primului pârâu”, compus din 520 buc. fagi în picioare marcați de organele Ocului Silvic.

Licitația se ține în ziua de 26 Aprilie 1941, ora 10, în localul primăriei comunei Sânpetru.

Dacă licitația va rămâne fără rezultat, se va ține o nouă licitație cu aceleași condițiuni în ziua de 8 Mai, ora 10.

Licitanții vor depune garanția provizorie de 10% din prețul oferit.

Condițiunile de licitație se pot vedea la Oculul Silvic Brașov și la Primăria comunei Sânpetru.

Dispozițiunile Art. 88—110 L. C. P. sunt aplicabile. Sânpetru, la 24 Martie 1941.

Primar: Mih. Hierscher Notar: Ch. Otters

Cinema „Astra”

Dela 29 Martie va rula filmul

O fetiță vieneză

cu: Hans Moser
Dorit Kryeisler
Charlott Dandert

Comunicare

In urma evacuării Ardealului de nord, Banca Centrală pentru Industrie și Comerț

S. A. Cluj, și-a mutat sediul principal în orașul Turda, având birourile în Strada Șterca Șuluțiu Nr. 3, unde activează independent de filiala sa din Turda.

Banca răscumpără cupoanele pe anul trecut la sediul său principal și la sucursalele sale din: București (Strada Ion Ghica Nr. 2), Alba-Iulia, Hașeg, Sibiu și Turda, cu Lei 17 netto. In Cluj banca a inființat o sucursală, iar în Bistrița a menținut sucursala veche.

INFORMAȚIUNI

D. Prof. Dr. MARIANO BAFFI, dela Institutul de Cultură Italiană din Alba-Iulia, va vorbi astăzi la orele 19, despre „Poezia italiană a secolului nostru”, în sala Institutului de Cultură Italiană-Brașov, Calea Victoriei 4. Intrarea liberă.

D-na Dr. ALEXANDRA UNGUREANU
SPECIALIZATĂ ÎN DENTISTICĂ
ȘI BOLI DE GURĂ, CONSULTĂ
ZILNIC ÎNTRE ORELE 3—6 ÎN
STR. SFT. IOAN Nr. 21 (Et. II).
Telefon: 14-22.

— *Ministerul de Finanțe, Serviciul Contribuției 2%*, aduce la cunoștința tuturor comercianților și industriștilor, că verificările ce se fac în prezent pe teren de către toți Controlorii Administrației Financiare, în județ și pe toate străzile, în fiecare zi, vor continua să se facă cu toată rigoarea. Comercianții cari vor fi dovediți a doua oară că eliberează bonuri sau facturi netimbrate cu 2%, sunt pasibili de închiderea magazinelor în afară de contravențiile care li se vor dresa.

D-1 Dr. UNGUREANU VALERIU
MEDIC PRIMAR CHIRURG AL
SPITALULUI „GH. MARZESCU”
DIN BRAȘOV, CONSULTĂ PEN-
TRU BOLI CHIRURGICALE ȘI
DE FEMEI ÎN STR. SFT. IOAN
Nr. 21, Etaj II, ZILNIC ÎNTRE
ORELE 3—6.
Telefon: 14-22.

Institutul German pentru Știință are onoare să vă invite la a patra conferință despre „Literatura germană contemporană”, pe care o va ține d. prof. Erwin Neustädter. Conferința va avea loc Sâmbătă 29 Martie la orele 20,30 în aula Liceului Honterus.

— *Ministerul de Finanțe aduce la cunoștință* că, întrucât în urma verificărilor făcute, se constată că sunt unele întreprinderi integrate care achită impozitul pe cifra de afaceri pentru produsele intermediare taxabile, numai la prețul de cost și nu la valoarea de comercializare a acestor produse, se face cunoscut următoarele: 1. Impozitul pe cifra de afaceri se achită la prețul de cost al mărfurilor, numai în ceace privește articolele pentru consumul propriu, precum: cărbuni, lemne, curent electric etc. 2. Pentru produsele intermediare taxabile, impozitul se achită la valoarea de comercializare a produselor. Dacă însă întreprinderea respectivă nu comercializează produse intermediare taxabile, deci nu are un preț de comercializare al intermediarului, atunci fixarea prețurilor la produsele intermediare asupra căror urmează să se achite impozitul pe cifra de afaceri, se va face adunându-se costul materiei prime, costul manoperei, câștigul normal și cheltuielile de regie și asupra totalului rezultat, se va achita impozitul respectiv. Produsele intermediare, chiar dacă nu sunt impozabile la cifra de afaceri în cercul aceleiași întreprinderi, datorează totuși impozitul respectiv, atunci când sunt vândute, conform art. 1 din lege. Se vor verifica întreprinderile integrate din raza Administrației financiare Brașov iar în cazul ca se va constata că impozitul pe cifra de afaceri nu s'a achitat conform dispozițiilor date de Minister și repetate mai sus, vor fi alese diferențele, dresându-se cuvenitele acte de contravenție, pentru tot timpul cât fiscal a fost păgubit în drepturile sale.

† PĂRINTELE ZENOVIE POPOVICI

A încetat din viață în noaptea de 24 Martie după o scurtă și cumplită boală, la locuința parohială din Sătulung. În mormântarea va avea loc Joi 27 Martie în cimitirul parohiei din Sătulung, prohodit fiind de soborul preoților din tractul Brașov.

Comunicat

Brașov, 26. — Subsecretariatul de stat al Educației, are nevoie pentru complectarea vacanțelor existente la unitățile Pregătirii Premilitare, de elemente foarte bine pregătite, vrednice și încadrate în noul suflu de chemare la muncă a Românilor capabili și cinștiți, pentru a colabora la educarea și instruirea tineretului.

În acest scop se face apel la:
— Ofițerii de rezervă (dela Coloneli până la Căpitani inclusiv (proveniți din activitate prin deblocare normală numai limită de vârstă) și demisie, care doresc să activeze ca, comandanți de Inspectorate Regionale și Municipale sau de Subinspectorate și Centre Universitare Școlare.

— Ofițerii de rezervă, inclusiv cei proveniți din activitate (cu gradul de căpi-

tani, locotenenți și sublocotenenți) doriți de a încadra conducerea centrelor municipale, subcentrelor și secțiilor.

— Plotonierii cu termen redus, pentru încadrarea ajutorilor și înlocuitorilor din grupa precedentă.

— Cei ce doresc să activeze, vor adresa ofertele de serviciu scrise, până la data de 31 Martie a. c., la Subinspectoratul P. P. Jud. Brașov (Prefectura Județului), arătând: gradul, vârsta, data deblocării sau demisiei din armată, ocupațiunea în prezent, adresa și unitatea militară în care contează.

— Atragem atențiunea că nu vor fi reținute decât numai ofertele elementelor ce intră în prevederile primului alineat al comunicatului de față.

Adunarea Generală a Asociației „Amicale tinerelor fete”, filiala Brașov

Brașov, 25. — Vineri 25 I. c. Asociația „Amicale tinerelor fete”, filiala Brașov a ținut în sala festivă a Sfatului Orașenesc adunarea generală anuală, sub președinția dnei Octavia Dr. Stinghe-Pușcariu,

de față fiind dnele Ana Inginer Filiti și Susana Miculescu, reprezentante ale Comitetului Central al Asociației.

Dna președintă deschide ședința aducând omagii M. S. Reginei Mama Elena,

IOANTONCA CRISTALUL

BRAȘOV, Str. Ing. Ionică 4.

TELEFON 1026.

TELEFON 1026

Magazin de geamuri și oglinzi

Execută orice lucrări în branșe, cu prețuri reduse

**Firma Ioan Barbu, str. Hirscher 4,
Brașov, caută un vânzător priceput în
branșa de manufactură și mărunțișuri,
precum și 2 ucenici de origină etnică**

— română —

Instalațiuni electrice, repararea aparatelor
de Radio la atelierul de precizie

Bölöni Andrei

Strada Regele Carol I. No. 26

Execută prompt și conștient orice

Telefon: 20-51 comenzi și cu prețuri convenabile

Jucării, galanterie, papetărie, articole
de sport și voiaj

Găsiți cu prețuri reduse la

Magazinul

Radu Cociașu

BRAȘOV, Strada Regele Carol I, Nr. 56

lângă Hotel Corona

Înalta Protectoră a Asociației „Amicale tinerelor fete” care se interesează cu atâta dragoste și sollicitisme de mersul Asociației și a filialelor ei.

Mulțumește dnelor reprezentante ale Centralei, pentru ajutorul moral ce ne dau. În fiecare an, prin prezența dlor precum și tuturor celor care, prin donațiuni și ajutorare, au încurajat filiala noastră.

Dna Ana Filiti, salută Adunarea Generală din partea Comitetului Central și mulțumește pentru munca depusă de filială, făgăduind sprijinul Centralei și pentru anul în curs.

Dna Sevastia Dușoiu, secretară, cește Darea de seamă, din care se constată activitatea și realizările filialei pe anul 1940, și anume:

S'a înființat *Căminul de ucenice* în care, până acum, își găsec adăpost și întreținere 25 ucenice; s'au întreținut și găzduit 504 persoane; s'au servit 5174 mese, dintre cari 2319 gratuite și s'au dat 1177 ceaiuri gratuite. Ca încheiere, dsa face un apel călduros la publicul feminin să se înscrie, în număr cât mai mare, în rândurile filialei.

Dna casieră B. Telcer, citește „Raportul casei” și raportul cenzorilor, după care Adunarea Generală, luând la cunoștință, dă descărcare Comitetului.

Mica publicitate

CAUT IMEDIAT: LOCUINȚA
MODERNĂ DIN 2—3 CAMERE
ÎN CARTIERUL FABRICII
SCHERG SAU NIVEA. ADRESA:
DEPOZITUL DIOSI ȘI MURAN-
SKI, BRAȘOV, ȘOS. SF. PETRU
Nr. 72. — Telefon 18-04.

PREȚURI MARI OFERIM pentru haine și încălțăminte uzate. Merg la domiciliu. Str. Murășenilor 7. Intrare și prin curte. 132.

DE INCHIRIAT o prăvălie mare în Str. Hirscher 22. 189

DACTILOGRAFA perfectă execută lucrări particulare după ora 19 (7 p. m.). Prețuri convenabile. Adresa la ziar sub „E”.

PREȚURI MARI ofer pentru timbre românești uzate vechi și noi. Adresa: Adolf Weissörtel, Str. Virgil Onițiu 15.

DE INCHIRIAT o prăvălie în strada Gării Nr. 40. 425

DE INCHIRIAT o prăvălie la poziție bună și locuință în Sătulung. Informațiuni la ziar. 425

CUMPAR Anozii de nichel (plăci) și bazine de piatră. Adresați Köpe et Bazant, Str. Carol No. 46. 215

VÂND loc Poiană Brașov. Adresați Str. Gh. Lazăr 7, Loco. 214

APARTAMENTE de închiriat, în strada Regele Carol I 56—58. Adresa la portarul imobilului, în curte.

— *Turneul Teatrului din Sătulung* va avea loc în seara zilei de Miercuri, 2 Aprilie, la Teatrul „Astra” din Brașov, reprezentându-se comedia „Fritz și Frantz” cu același ansamblu, care a delectat pe Bucureșteni o stagiune întregă. Biletele la agenția teatrală Maria Băcilă.

Cumpărați
dela magazinul

BINDER & DÜRR

Manufactură

și furnituri

BRAȘOV, Str. Regele Carol 13.

Sucursala: Str. Regele Carol 15.

Asociația „Ardealul de Nord”

Emoționantul festival al refugiaților
și expulzaților la BrașovConferința dlui Augustin Tătaru despre Păr. Vasile Lucaciu.
Cuvântul președintelui d. I. Bochișiu

Poate puțini știu că refugiații și expulzații ardeleni dela Brașov, s'au constituit nu demult într-o asociație cu numele „Ardealul de Nord” și că această grupare înmănușează o seamă de tineri entuziaști și pătrunși de cele mai sfinte gânduri pentru împlinirea idealului național.

Lumea noastră și mai cu seamă oficialitatea s'a obișnuit să vadă în refugiați și expulzați niște oropsiți ai sortii meniți asistenței și compătimirii. Iată că lucrurile sunt fericit desmintite de tânără asociație „Ardealul de Nord”, a refugiaților și expulzaților plecați, la început, în trist pelerinaj pe întreg cuprinsul țării și stabiliți în urmă la Brașov, prin faptul că această asociație și-a format inițial cadre precise și un program de activitate foarte bogat, având ca scop: menținerea făcliei idealului de izbăvire mereu aprinsă, pentruca drumul reîntoarcerii, către locurile părăsite în toamnă, să fie luminat până în fundul zării românești.

FESTIVALUL DELA CAMERA
DE COMERT

Brașovul a trăit ieri două ore unice. Entuziasmul și dorul de nordul Ardealului s'au contopit în cântec ardelenesc, în chiuțuri, în „Doina lui Lucaciu” și în cuvântul de omagiu și de pioasă evocare rostit de d. dr. Aug. Tătaru, asistent universitar, și adus Lenlui dela Sisești.

Câte fapte mărețe a însemnat Cerul pe răbojul fantelor lui Vasile Lucaciu, părintele sufletului românesc din ținutul Sătmăruului, care a ridicat la rangul de națiune nobilă, — nobilă prin virtuți și prin minunatele-i calități creatoare, — hula nație valahă. Te apleci smerit în fața memoriei celui care a înălțat datoră de a te jertfi pentru nația ta, până la sfințenie, arătând totodată și calea care duce până aici.

D. dr. Augustin Tătaru a arătat în linii puternice sgduitoarea viață a Păr. Vasile Lucaciu printr-o conferință documentată și însoțită de numeroase citate. Viața marelui întemnițat dela Seghedin, — așa după cum i-o cântă și i-o vor cânta peste veacuri țărani Sătmăruului, — a fost o permanentă răsvrătire împotriva opresiunii maghiare, un aspru rechizitoriu la adresa politicii absurde practicate de Budapesta și o imensă candelă la care se vor închina încă multă vreme tinerii viitorului românesc, cari vor păstra sub tămplă aceleași înfiorate năzuinți.

CANTECE ARDELENEȘTI

După conferința d-lui dr. Aug. Tătaru, care a purtat sufețele celor prezenți peste toate meleagurile Ardealului de Nord, — colț de rai românesc, care se confundă în ultima analiză cu luminisurile sbuciumatei istorii transilvane, — o orchestră de studenți sub conducerea studentului Iliș Valentin, a executat mai multe cântece ardelenesti cari au stărnit repețate și furtunoase aplauze. Apoi, d. Bărlă Ștefan, a recitat răscolitoare poezie „Ardealul” de Mircea Rădulescu, iar corul condus de d. dr. Paul Sălăjan, avocat, a cântat marșul „Treceți batalioane române Feleacul”...

CUVANTUL D-LUI I. BOCHIȘIU,
PREȘEDINTELE ASOCIAȚIEI

Emoționant a fost și cuvântul d-lui I. Bochișiu, președintele Asociației, care a arătat pe scurt rostul și idealurile grupării.

Desprindem din cele spuse de d-sa: „Grupul nostru desrădăcinat de pe plaurile Maramureșului, Oașului, Chioarului, din Țara Silvaniei, din Țara Someșului și-a Mureșului Superior a pornit la drum în cetatea Brașovului, — aici unde se întreținea vertebrele adevăratei Români, denunțând lumii mișelia ce s'a săvârșit cu un popor bimilenar, căruia nu i s'a acordat nici măcar onoarea de a-și apăra brazda cu care s'a înfrățit din vremuri preistorice.

Drumul asociației noastre e luminos: Oțelirea credinței într-o Românie a Ro-

mânilor și populată în lung și lat numai de Români.

Cultivarea idealurilor și a sentimentelor ce ne leagă de Ardealul răpît.

Chemarea la adevărata luptă a fraților ce ne împărtășesc durerea și-a celor ce ne înțeleg amarul.

Evocarea figurilor uriașe ca Vasile Lucaciu, Gheorghe Coșbuc, Simion Bărbușiu, Gh. Pop de Băsești și alte portrete despicătoare de veacuri ne încălzeste sufletul cu razele de lumină eșite din sfântul pământ al Ardealului de Nord, trecându-ne prin focul curățitor al Popii Munteanu dela Huedin”.

Dela această tribună noi nu cerșim milă, noi nu ne lamentăm pentru greșeli ce le vom îngropa și dela care vom lua bun exemplu pentru viitor cerem însă dreptul de-a muri cu folos pentru cauza țărănilor români ajuns în mai puțin de o jumătate de an la sapă de lemn.

Frații în pribegie Golgota durerilor noastre e mare, nu disperați când loviturile vor fi mai amare luați-vă crucea pribegului, duceți-o cu mândrie spre ținta inimilor noastre. Martirajul ne apropie, ne oțelește, vom face o patrie a gloriei și o vom numi patria noastră.

D. L. Bochișiu a încheiat prin câteva cuvinte patetice și străbătute de fiorul celui mai curate și mai fanatic iubiri pentru pământul și oamenii lăsați pradă urgiei barbare.

Corul a intonat apoi „Deșteaptă-te Române”, iar la sfârșit „Doina lui Lucaciu”, cu care dealfel s'a și început festivalul.

O doină care își poartă sufletul până în cel mai îndepărtat cătun căzut în besna

robiei și care îți rupe toate orizonturile simțirii.

Par'că auzi truditul cântec de valah cum se tângue pe întinsul drumului dintre Satu-Mare și Baia-Mare:

Cântă mierla prin păduri of, of, of
Rob e Lucaci la Unguri
Pentru sfânta libertate
De care noi n-avem parte.

Nu fi mierla supărată of, of, of
Nu-i robia ne'ncetată
Vine-o dalbă primăvară
Fi-oa Lucaci liber iară.

Nu suspină în zadar, of, of, of
Du-mi-te pân' la Sătmăr
Unde-i Lucaci la închisoare
Nu vede nici cer nici soare.

Vântul bate frunza pică, of, of, of
Inima mi se despică,
De-atâta jale și chin,
Că-i Lucaci la Seghedin

Seghedine, Seghedine, of, of, of
Dumnezeu cum te mai ține.
Mureș, Tisa până când
Te mai rabdă pe pământ.

Șezătoarea de ieri ne-a a redat o frântură din cerul Ardealului părăsit acum șapte luni, ne-a dus pe aripile cântecului și al cuvântului spus cu mult suflet până în Crucea Clujului și la icoana din biserica sătulețului de mult uitat, la care ne închinăm copilăria.

Când ne vom întoarce?... (gst.)

Festival religios

Brașov, 26. — Societatea Națională a Femeilor Române, filiala Brașov, de sub conducerea dnei Moroianu, a organizat Marți, 25 Martie (Bunavestire), orele 11½, în sala cinematografului „Astra” un festival religios cu binevoitorul concurs al lic. „Andrei Șaguna” și al liceului comercial de fete din loc.

În partea primă a programului corul liceului comercial de fete a cântat două bucați religioase. Elevul Ianculescu D. cl. IV. a declamat poeziile: „Rugăciune” de O. Goga și „Rugăciune din Ardeal” de L. Valea.

Corul liceului „Andrei Șaguna” condus de d. prof. I. Șuteu, a executat bucațile: „Către Maica Prea Curată” și „Mărturisiri-nă Domnului” de G. Dima, iar tânărul poet, acum brașovean, a declamat cu mult talent poezia „Dormi în pace” de Al. Vlahușă.

În partea a două a programului s'a jucat piesa religioasă: Întoarcerea ateului de prot. P. Chirică-Iași — de către

elevii lic. „A Șaguna” sub conducerea Păr. prof. V. Coman.

Elevii și-au dat silința să interpreteze corect rolurile. Au jucat bine doșoarele Mândru, elevii Perșa, Russu, Ionită, Coltofean și Catrinescu.

Serbara a prilejuit publicului numeroase momente de înălțare și cultivare a sentimentului religios. E de dorit ca și pe mai departe societățile religioase să colaboreze cât mai strâns, ca să mobilizeze cât mai multe suflete spre o apropiere de Biserică.

ABONAMENTE:

Pentru țărani . . . 200 Lei anual
Pentru intelectuali (edu-
ția de Brașov) . . . 500 Lei "
Industrii 1000 Lei "
Abonam. de sprijin 2000 Lei "

Abonamentele și orice inserări sau publicațiuni se trimit pe adresa:
Administrația „Gazeta Transilvaniei”
Str. Regele Carol I No. 56-58, Brașov.

Doamnelor!

Elegant și bine Vă îmbrăcați, numai la

Casa de mode

„Samuel”

BRAȘOV, Regele Mihai I, Nr. 8.

Cu cel mai bogat asortiment
în confecțiuni de Dame

Recensământul

- suprema mobilizare națională -

Recensământul anului 1941, vine să constate o realitate de viață socială, politică, economică și culturală a României noui așezată pe temelii naționaliste. Tot ceea ce este potențial și disponibilitate vitală în actuala situație, — atât ceea ce ne-a rămas prin cruntele îngenunchieri din anul trecut, cât și rările imense pe cari le-am adus cu noi, — vor forma cadrul de cercetare și scoaterea lor la iveală, realizându-se astfel felul urmărit: cunoașterea noiei vieți românești.

În ultimii doi ani, România s'a găsit într'un permanent și într'un anumit fel de „recensământ”. Afirmația poate să pară unora hazardată, dar dacă vom ține socoteală de faptul că, țara, — prin ce are ea mai de preț: țărani, s'a găsit toată concentrată pe zonă, cu sufletul înfiorat de cele mai sfinte doruri de jertfă, vom înțelege prea bine de ce numărătoarea ce se va face după data de 1 Aprilie a. c., va evoca intrucâtva și atmosfera zonei de concentrare, unde stăm treji pentrucă suntem conștienți de numărul nostru, de drepturile istorice ce le avem asupra pământului ce l-am stăpânit dinaintea prăbușirii, de vitalitatea rasei noastre și de puterea noastră de expansiune. Căci, ce altceva trebuie să ne arate numărătoarea acestui an?...

Ne amintim cu abia stăpânite emoții de zilele luni Martie din anul 1939, când se făcuse la noi prima concentrare generală și când torontul românesc format din bărbăți și flăcăi viguroși, năvălise în cazărmi. Plutea atunci în aer o atmosferă grea de războiu și un deconcentrat semn de întrebare. Dar cu toate acestea oamarii s'au dus cu bărbăție la unități, hotărâți să facă orice li s'ar cere pentru apărarea sfântului pământ strămoșesc. Avansa și entuziasmul cu care s'a plecat în acele zile cenușii și apăsătoare, au durat câteva luni de zile. Și deși oamarii veniți peste efectivele prevăzute erau îndrumați să se întoarcă pe la casele lor, ei persistau în cereri să fie trimiși „pe front”. La unele unități surplusul de oameni — prezenți în primele zile, — atingea uneori cifra mai multor zeci de mii. Acest voluntarism orgolios, această identificare conștientă cu destinul Patriei, își treceau cele mai optime nădejdi. Va trebui să recunoască oricine că, România și-a verificat atunci nu numai posibilitățile ei de apărare, ci și dorința vie de existență liberă și independentă.

Și-acum întrebarea esențială ce se cere a fi pusă: Prima noastră concentrare și toate celelalte concentrări la cari Românii au răspuns cu tot sufletul, nu ilustrează oare cel mai autentic recensământ ce se cere unei conștiințe naționale?... Nu ne-am afirmat noi atunci toată vitalitatea și suprema conștiință că vrem să trăim cu orice risc și împotriva tuturor adversităților? Vreți oare o mai patetică mărturisire de credință și o mai lucidă mobilizare — pentru concretizarea unei mari lucrări de recensământ, — ca prezența pe zonă a unui popor?... Unele amărăciuni mai stăpânesc încă sufletul nostru, deși știm cât de puțin vinovați suntem noi de cele întâmplare în Septembrie 1940.

Dar, totuși, națiunea a fost încercată în acești din urmă doi ani — și prin fencitateea cu care știe să-și păstreze intactă așteptarea și și prin resemnarea cu care și-a acceptat îngenunchierea. — Ea este deci pregătită pentru orice și și-a făcut socoteala.

Recensământul ce se va face acum trebuie să ne arate așa cum suntem — și mai mult: așa cum va trebui să fim în curând.

Toate forțele noastre vor trebui să fie calculate pentruca la ceasul socotelilor să știm ce ce ne vom prezenta.

De doi ani se face această inventariere de forțe, de doi ani poporul românesc trece prin calculele celor mai aspre întâmplări, așa că, acum să tragem linia și să scriem rezultatul final: Fiți prezenți la numărătoare. Declarați-vă avutul, copiii și munca ce se cere pusă în serviciul colectivității. Fiți conștienți de serviciul pe care-l facem țării atunci când ea știe pe ce se poate baza, pe ce și poate întemeia mărirea sau de unde-i poate veni decadența.

Așa să fim și acum cum am fost de doi ani.

Recensământul este suprema mobilizare națională.

GHEORGHE STOICA

ULTIMA ORA

Solemnitatea decorării și distribuiri ajutoarelor familiilor soldaților căzuți în zilele de 21-23 Ianuarie

(Urmare din pagina 1-a.)

Toți trec prin fața d-lui general Antonescu, care le înmânează un plic cu sume, începând de la 20 mii lei. Celor dela sate li se mai dau câte 2 pogoane de pământ și câte un plug, iar celor dela oraș, echivalentul în bani.

Plugurile se aflau în piața Victoriei, pentru că posesorii să și le poată lua în primire.

Celor răniți, unii în cărje, alții fără câte o mână, li se dau recompense în bani.

Urmasii ostașilor morți au lacrimi în ochi. Sunt părinți, văduve și copii, cari și-au pierdut pe cei scumpi lor.

D. general Antonescu le adresează cuvinte de mângâiere, după ce dă fiecăruia darul, strângându-le mâna.

DEFILAREA

După terminarea solemnității a urmat defilarea trupelor, care a fost deschisă de familia regimentului Mihai Viteazul.

Urmează elevii școlii militare de geniu, școlii militare de administrație, de aviație, de mecanică și apărare contra aeronavelor, regimentul Mihai Viteazul, regimente de vânători, de grăniceri, de artilerie și jandarmi pedestri.

Parada a fost comandată de d. general Stefla.

Trupa și ofițerii ca și elevii școlilor militare au defilat într-o tinută și disciplină impresionantă.

Solemnitatea aceasta, care a avut aspectul unei înălțătoare serbări ostășești s'a terminat, cu onorul pe care întreaga trupă și muzica militară l-au dat Conducătorului Statului.

Vizita dlui general Radu Rosetti ministrul Instrucțiunii, Cultelor și Țelurilor la Brașov

(Urmare din pag. 5-a)

Vă rugăm să ne socotiți între colaboratorii Domniei Voastre, asigurându-Vă de întreg devotamentul nostru și de hotărârea noastră de a contribui cu tot ce putem la realizarea revirimentului moral al națiunii, pentru care conducerea fără se străduiește în cele mai grele și hotărâtoare clipe ale existenței noastre mult încercate.

Să trăiți, Domnule Ministru și fiți bine venit în mijlocul nostru.

A vorbit apoi protopopul dr. N. Stinghe, care a arătat rolul covârșitor pe care Brașovul l-a jucat în decursul veacurilor din punct de vedere cultural, național și bisericesc.

CUVÂNTUL D-LUI INSPECTOR
GEN. JOE GHERMAN

Din partea prefecturii Brașov a vorbit d. insp. gen. ad-tiv Joe Gherman, care a spus:

„ Domnule Ministru,

Fiți bine venit în cetatea Casinei neguțătorilor români dela 1835, ctitori de biserică și cultură românească.

În cetatea lui Ioan Barac, Gh. Bariț, Iacob, Andrei și Aurel Mureșianu, întemeietori de catedre politice, naționale, culturale și sociale a întregului românism.

În cetatea îndrumării și muncii naționale a marelui Șaguna, Șuluțiu, Popazu și vrednicilor preoți ai parohiilor brașovene.

În cetatea de refugiu a vajnicilor români, a generației din 1848, Costache Negri, Vasile și Iancu Alexandri, a celor doi Sioni, Balș și Lascar Rosetti.

În cetatea acelor care luptând fără o-

dihă, și-au văzut împlinirea țelului final: Unirea.”

INDRUMĂRILE D-LUI MINISTRU
RADU ROSETTI

A urmat apoi discursul d-lui general Radu Rosetti. D-sa a arătat căile greșite pe care a apucat tineretul școlar și universitar, dezvoltând în linii foarte precise factorii care au influențat în rău suflitele tineretului și cum acești factori trebuie interpretate astăzi pentru a se putea face reeducarea tineretului pe căile bune, cerute de imperatiivele vremurilor prin care trecem.

Acești factori sunt: Familia, biserica, școala și arta. Toate au greșit și din această cauză s'au produs atâtea neînțelegeri între frați.

D-sa a arătat apoi rolul important pe care îl au profesorii diriginji, a căror misiune nu este numai aceea de a motiva absențele, ci și aceea de a se apropia de suflitele elevilor.

D. ministru arată mai departe, principiile după care se vor întocmi noile legi de organizare ale învățământului, stabilind că orice cetățean pentru a fi util societății din care face parte trebuie să cunoască limba română, istoria neamului și geografia și să aibă cunoștințe generale pentru a-i da posibilitatea să se descurce în viață.

Ca încheiere, d. ministru Radu D. Rosetti face apel la concursul tuturor celor îndreptățiți, în care își pune toată încrederea, pentru ca astfel să poată forma destinul generațiilor viitoare, care vor fi chemate mai târziu la conducerea acestui stat.

Răspunsul Ducelui la telegrama d-lui general Ion Antonescu

București, 26 (Rador). — La telegrama de felicitări trimisă Ducelui de către d. general Ion Antonescu, cu ocazia împlinirii a 22 de ani dela întemeierea fasciilor, Conducătorul Statului a primit următorul răspuns:

„D-lui general Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român, București. „Vă

mulțumesc pentru amabila telegramă pe care mi-ați trimis-o cu ocazia celei de a 22-a aniversare dela înființarea fasciilor și vă transmit la rândul meu, cu cordială prietenie, cele mai bune urări pentru opera D-voastră și pentru țara D-voastră. Mussolini”.

Vas german scufundat de aviația britanică

Londra, 26 (Rador). — Ministerul Aerului transmite următorul comunicat:

În după amiaza zilei de Marți, avioane britanice de bombardament au atacat vase germane în largul coastei olandeze și au scufundat un vas inamic.

Unul din avioanele britanice este dat lipsă.

Exercițiu de apărare pasivă la Brașov

Brașov, 26: — La data de 26 Martie 1941 vor avea loc două exerciții de apărare pasivă cu următorul program:

1. Între orele 11.30—11.50: Alarmă, Adăpostire, Serv. Salvare, Serv. de stingerea incendiilor și poliție și control.

2. Între orele 21.30—21.40: Alarmă, Stingerea luminilor, Adăpostire, poliție și control.

Limpezirea situației în Balcani

Jugoslavia a aderat la pactul tripartit Semnarea protocolului s'a făcut Marți, la Viena

Viena, 26 (Rador). — Din sursă autorizată se comunică:

Intrevederea dintre Führer și d-nii Svetkovici, președintele consiliului de miniștri iugoslav și Tințar Markovici, Ministrul Afacerilor Străine al Jugoslaviei, s'a desfășurat în spiritul tradițional al relațiilor amicale ce există între cele două țări și a durat aproape o oră.

După această întrevedere, Führerul a primit la hotel „Imperial”, în prezența d-lui von Ribbentrop, ministrul afacerilor externe al Reichului, pe contele Ciano, ministrul afacerilor externe al Italiei, cu care a avut o întrevedere, de față fiind d. Dino Alfieri, ambasadorul Italiei la Berlin și d. von Mackensen, ambasadorul Reichului la Roma.

JUGOSLAVIA A ADERAT
LA PACT

Viena, 26 (Rador). — Jugoslavia a aderat Marți la pactul tripartit, ridicând la cinci numărul de până acum al statelor aderente.

Belgrad, 26 (Rador). — Corespondentul agenției DNB. transmite:

În cercurile politice din Zagreb știrea despre adeziunea Jugoslaviei la pactul tripartit a provocat o ușurare.

Nu numai o ușurare, ci și o sinceră bucurie.

Cercurile conducătoare din capitala Croației atrag atenția asupra faptului că fruntașii poporului croat, aflați în guvern, au activat totdeauna în acest sens.

OAMENII DE STAT AU PĂRĂSIT
VIENA

Viena, 26 (Rador). — D-nii Svetkovici și Tințar Markovici au părăsit Marți seara, cu un tren special, orașul Viena, plecând spre Belgrad.

Primul ministru și ministrul de externe al Jugoslaviei au fost însoțiți până la gară de d. von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine al Reichului, care a salutată călduros pe cei doi oameni de stat, la plecare.

La ora 19 a părăsit Viena, cu un tren special, contele Ciano, ministrul afacerilor străine al Italiei.

Intâlnirea Stalin-Matsuoka a stârnit un interes uriaș în întreaga lume

Tokio, 26 (Rador). — Corespondentul agenției DNB. transmite:

Cu toate că nu se știe încă ce s'a discutat în cursul întrevederii dintre d-nii Stalin și Matsuoka, în cercurile politice japoneze această întâlnire neașteptată este considerată ca un fapt de foarte mare însemnătate.

Se subliniază deosebit de important voința comună a Rusiei și a Japoniei de a-și îmbunătăți raporturile reciproce.

Se scoate în relief faptul că, pentru a doua oară în istoria relațiilor dintre cele două țări, o personalitate japoneză este primită de d. Stalin.

Un om care își bate piroane în cap... Cazul interesant al unui sinucigaș

București, 26 (Rador). — Este cunoscut cazul dulgherului Ion Balas din Capitală care, acum câțiva timp, și-a bătut un cui în cap.

În urma acestei isprăvi, Balas a fost internat în spital, unde după îngrijirile date, a fost salvat cu viață. Ieri seară Balas a fost eliberat din spital. Chiar aseară Balas a luat un cui de 12 cm. lungime

și din nou și l-a bătut în cap. De astădată se pare, cazul este foarte grav. Balas a fost transportat la spital, unde s'au făcut câteva radiografii, din care se vede că pironul stă înfipt în creier ca în unt. În cursul prânzului i-s'a făcut o operație, dar nu se știe până acum care va fi rezultatul.

Mareșalul Graziani a fost desărcinat din funcțiunea de șef al marelui stat major

Roma, 26 (Rador). — După cererea sa, mareșalul Italiei, Rodolfo Graziani a încetat de a mai fi șeful statului major al armatei, guvernator al Libiei și comandant al forțelor armate din Africa de Nord.

Generalul Italo Gariboldi este numit

guvernator și comandant superior al forțelor armate italiene din Africa de Nord.

Generalul de corp de armată Mario Roatta, subșef al statului major al armatei, asumă sarcina de șef al statului major. Generalul de divizie Rossi este numit subșef al statului major.

Franța nu dispune de alimente decât pentru o lună

Vichy, 26 (Rador). — Corespondentul agenției „Tass” transmite:

D. Achard, subsecretar de stat al aprovizionării, a declarat într'un interview, că Franța nu dispune de alimente decât pentru cel mult o lună.

Guvernul a hotărât să reducă rația de pâine la 180 grame de persoană, cu începere dela 1 Aprilie.

Se prevede deasemenea reducerea rațiilor la alte produse.

D. Achard a subliniat apoi că speranțele în pescuit nu au fost îndreptățite, întrucât, din cauza operațiilor militare în apropierea zonelor de pescuit, cantitatea de pește nu atinge în prezent decât 12 la sută din cantitatea normală.